

Handläggare
Erika Isaksson
Telefon: 08-50833597**Till**
Utbildningsnämnden
2025-03-27

Frånvaro och gymnasiebehörighet

Svar på skrivelse från Jan Jönsson med flera (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har tagit emot en skrivelse från Jan Jönsson med flera (L) med frågor om sambandet mellan problematisk skolfrånvaro och behörighet till gymnasiet. Frågeställarna önskar veta hur förvaltningen ser på kopplingen mellan hög frånvaro och behörighet till gymnasiet, samt hur förvaltningen arbetar med att främja närvaro och förbygga frånvaro. Skribenterna vill också veta hur förvaltningen ser på samarbetet med socialtjänsten i arbetet med att komma till rätta med hög skolfrånvaro.

Utbildningsförvaltningen ser att det finns ett tydligt samband mellan elevers närvaro i skolan och deras möjligheter att utvecklas mot utbildningens mål. Stadens skolor arbetar på många sätt med att främja närvaro och förebygga frånvaro. Enligt skolornas rutiner följs både elevernas ogiltiga och giltiga frånvaro upp kontinuerligt för att tidigt kunna utreda orsakerna till frånvaron och sätta in insatser. Förvaltningen ser positivt på att skolfrånvaro inte längre enbart ses som ett skolproblem, att socialtjänsten tar skolfrånvaro på allt större allvar och visar angelägenhet att tillsammans arbeta för alla barns rätt till utbildning.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har tagit emot en skrivelse från Jan Jönsson med flera (L) med frågor om sambandet mellan problematisk skolfrånvaro och behörighet till gymnasiet.

I skrivelsen har skribenterna uppmärksammat att andelen elever som inte når gymnasiebehörighet korrelerar med andelen elever i årskurs 9 som haft hög frånvaro.

Av den anledningen önskar frågeställarna veta:

- Hur ser förvaltningen på kopplingen mellan skolnärvaro och gymnasiebehörighet?
- Hur ser förvaltningen på arbetet framåt för att stävja den höga nivån vad gäller hög skolfrånvaro?
- Hur ser förvaltningen på samarbetet med socialtjänsten i arbetet med att komma till rätta med hög skolfrånvaro?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med avdelningen för utveckling och samordning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 18 mars 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 19 mars 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Att främja närvaro samt förebygga och åtgärda problematisk skolfrånvaro är ett prioriterat område, såväl på kommunal som statlig nivå. Utbildningsförvaltningen vill inledningsvis framhålla att det finns ett tydligt samband mellan elevers närvaro i skolan och deras möjligheter att utvecklas mot utbildningens mål. En fullföljd skolgång kan vara avgörande för individens möjligheter till fortsatta studier och ett framtida yrkesliv samt utgör en skyddsfaktor mot psykosociala problem.

Utbildningsförvaltningen kan se ett samband mellan frånvaro och behörighet till gymnasiet bland Stockholms stads elever, när vi analyserar på skolnivå. När hänsyn tas till skolornas förväntade resultat, utifrån socioekonomiska bakgrundsfaktorer, så kan vi se ett tydligt negativt samband mellan den *oanmälda* frånvaron och behörighet till gymnasiet. För läsåret 23/24 kan förvaltningen se att varje procentenhet ökning i oanmäld frånvaro på skolnivå är förknippad med cirka 1,5 procentenheter lägre behörighet till gymnasiet, med hänsyn taget till elevsammansättningen.

Skolorna utreder orsaker till att en elev har upprepad eller längre frånvaro, oavsett om den är giltig eller ogiltig. Utredningen ska göras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Insatser sätts tidigt in för att få eleven tillbaka till

skolan. Under vårterminen 2025 genomför förvaltningen trygghets- och elevhälsodialoger med skolledning och elevhälsan på hälften av alla stadens grundskolor. Under dialogerna följs skolornas rutiner kring frånvaro upp, samt skolornas främjande och förebyggande arbete. Under våren genomförs också ett webinarium som riktar sig till skolledare och professioner inom elevhälsan på samma tema, där Region Stockholm presenterar stödet *Elevhälsoportalen* och där goda arbetssätt från två av stadens skolor presenteras.

Under 2025 kommer förvaltningen att se över informationen till vårdnadshavare om frånvaro och skolplikt, vilken även är tänkt att översättas till fler språk än svenska. Utbildningsförvaltningen ser även ett behov att fortsätta utveckla skolornas och huvudmannens uppföljningsmöjligheter i de digitala stöden *InfoMentor* och *Beslutstöd* så att de på ett bättre sätt ger möjlighet till att analysera orsakerna till elevens frånvaro samt för att på individnivå följa frånvaro och betygsresultat.

I SOU 2025:8 *Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan* föreslår utredaren i avsnittet *Synliggöra och kartlägga frånvaro* bland annat ett nationellt frånvaroregister samt ett starkare stöd till skolorna i deras arbete med att förebygga och åtgärda frånvaro. Stödet föreslås tas fram av Skolverket med stöd av specialpedagogiska skolmyndigheten. Därutöver föreslår utredningen att skolsociala team bör användas i det förebyggande och åtgärdande arbetet.

I Stockholms stad har skolsociala team (SST) funnits i tio år. Skolsociala team finns i alla stadsdelar och arbetar framgångsrikt och nära skolornas elevhälsoteam. I två stadsdelar, Järva och Kungsholmen, har därutöver skolsociala team plus, ett socialt investeringsprojekt, pågått i snart två år. SST plus riktar sig till elever med hög frånvaro.

Samverkan mellan skola och socialtjänst har stärkts de senaste åren. Utbildningsförvaltningen ser positivt på att skolfrånvaro inte längre enbart ses som ett skolproblem, att socialtjänsten tar skolfrånvaro på allt större allvar och visar angelägenhet att tillsammans arbeta för alla barns rätt till utbildning. Förvaltningen är också hoppfull kring de möjligheter nya socialtjänstlagen kan innebära för målgruppen med hög skolfrånvaro, där individuella uppföljningsbara insatser enklare kan ges.

**Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt
jämförbarhetsanalys**

Då ärendet är ett svar på frågor i en skrivelse gör förvaltningen ingen analys av ärendets konsekvenser för jämförbarhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Skrivelse från Jan Jönsson med flera (L) om frånvaro och gymnasiebehörighet.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2025-03-18